

Definisjoner i ventelistestatistikken fra Norsk pasientregister

November 2024

Innhold

1. Informasjon fra NPR-melding som er utgangspunkt for ventelistestatistikken	side 1
2. Populasjoner i ventelistestatistikken (mengder, angivelse av antall)	side 4
3. Beregnede størrelser	side 5
4. Ekskluderinger fra ventelistestatistikken	side 7

1. Informasjon fra NPR-melding som er utgangspunkt for ventelistestatistikken

Begrep	Forklaring
Ansiennitetsdato	Den første mottaksdato for en henvisning i kjeden av mottaksdatoer i spesialisthelsetjenesten, inkludert private som har avtale med det offentlige, samt fristbruddleverandører. Se også Mottaksdato.
Mottaksdato	Dato for mottak av henvisning. Mottaksdato benyttes for å beregne institusjonens/ sykehusets interne ventetid. Dersom henvisningen kommer fra en annen enhet i spesialisthelsetjenesten, skal også henvisningsperiodens ansiennitetsdato registreres.
Vurderingsdato	Dato for ferdig rettighetsvurdert henvisning.
Frist for nødvendig helsehjelp	Frist som spesialisthelsetjenesten skal fastsette for når medisinsk forsvarlighet krever at en pasient med rett til helsehjelp i spesialisthelsetjenesten, senest skal få nødvendig helsehjelp.

Begrep	Forklaring
Rett til helsehjelp	<p>Den som vurderer henvisningen skal ta stilling til om pasienten har rett til nødvendig helsehjelp. Dersom pasienten gis rett til nødvendig helsehjelp fastsettes Frist for nødvendig helsehjelp, dvs den datoen helsehjelpen senest skal påbegynnes/startes ut fra en medisinskfaglig vurdering.</p> <p>Kodeverk: 8444 Rett til helsehjelp 3 Pasienten har rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten 5 Pasienten har ikke behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten 6 Henvisningen er ikke aktuell for rettighetsvurdering</p> <p>Henvisninger med kode 5 og 6 ekskluderes fra ventelistegrunnlaget.</p>
Ventetid sluttdato	<p>Dato for ventetid slutt, for eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • den dato helsehjelpen starter med utredning eller behandling • eventuell videresendelse av henvisningen til en annen institusjon • når pasienten valgte helsehjelp ved annen institusjon • annen avvikling fra venteliste
Ventetid sluttkode	<p>Klassifisering av hvordan ventetiden avsluttes.</p> <p>Kodeverk: 8445 Ventetid sluttkode 1 Helsehjelp er påbegynt 2 Pasienten ønsker ikke helsehjelp 3 Pasienten er henvist til et annet sykehus/institusjon (unntatt fritt behandlingsvalg) 4 Pasienten har valgt annet sykehus/institusjon Fritt behandlingsvalg 5 Pasienten mottar helsehjelp ved annet sykehus/institusjon rekvirert av HELFO Ved fristbrudd 9 Annen årsak til ventetid slutt/ helsehjelp uaktuelt</p>

Begrep	Forklaring
Utsattkode	<p>Oppstart av helsehjelp utsettes. Dersom pasienten ikke møter til den første episoden der helsehjelpen skal starte, skal dette rapporteres som en utsettelse.</p> <p>Kodeverk: 8446 Utsettelseskode</p> <p>1 Institusjonen/ sykehuset har bestemt utsettelsen av kapasitetsgrunner 21 Pasienten har ikke møtt opp 22 Pasienten har selv bestemt utsettelsen av velferdsgrunner 3 Medisinske årsaker hos pasienten til utsettelsen 4 Oppstart av helsehjelp er utsatt grunnet manglende kapasitet ved påfølgende behandlingssted 5 Pasienten har takket nei til tilbud om helsehjelp ved annet behandlingssted enn sitt primære ønske 6 Pasienten har takket nei til tilbud fra Helfo om helsehjelp ved annet behandlingssted enn sitt primære ønske</p> <p>Hvis henvisningen er registrert med utsattkode 21, 22, 3 eller 5, holdes henvisningen utenfor ved beregning av antall ordinært avviklede, antall ventende, ventetid og fristbrudd.</p>
Utsattdato	Den dato en beslutning om utsettelse av pasientmottaket er foretatt
Utfall av vurdering av henvisningen (Het tidligere Henvisningstype)	<p>Utfall av vurdering av henvisning gjort av spesialisthelsetjenesten. Utfall av vurdering fylles ut av den som vurderer henvisningen på grunnlag av informasjon i henvisningen og eventuell supplerende informasjon som er innhentet i vurderingsperioden.</p> <p>Kodeverk: 8485 Utfall av vurdering av henvisningen</p> <p>3 Kontroll 4 Generert for Ø-hjelpspasient 5 Friskt nyfødt barn 6 Graviditet 7 Opplæring, kurs, attester og rådgivning 8 Utredning eller behandling</p> <p>Henvisninger med Utfall av vurdering 3-7 ekskluderes fra ventelistestatistikken.</p>
Periodestart	Dato for start på perioden det publiseres data fra.
Periodeslutt	Dato for slutt på perioden det publiseres data fra.

2. Populasjoner og måltall i ventelistestatistikken

Begrep	Forklaring
Nyhenviste	<p>Antall henvisninger som er vurdert og tildelt rett til helsehjelp i løpet av rapporteringsperioden (for eksempel et tertial).</p> <p>Vurderingsdato er da større eller lik periodestart og mindre eller lik periodeslutt. Dersom henvisningen er vurdert et annet sted (mottaksdato kommer etter vurderingsdato) telles henvisningen ikke som nyhenvist. Unntaket er hvis henvisningen er viderehenvist, dvs. har ventetid-sluttkode 3, 4 eller 5.</p> <p>Nyhenviste er kodet med Rett til helsehjelp kode 3 Pasienten har rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Avviste henvisninger (se under) telles ikke som nyhenviste.</p>
Vurderte	Det samme som antall nyhenviste
Ventende	<p>Antallet som venter på helsehjelp på ett gitt tidspunkt. Antallet som <i>ikke</i> har en ventetid-sluttdato/ kode ved periodeslutt.</p> <p>Henvisninger med utsattkode 21, 22, 3 og 5 (pasient- og medisinsk bestemte utsettelse) holdes utenfor. Dato for utsettelsen må komme før periodeslutt (fra og med 2012).</p> <p>Antall ventende er et øyeblikkstill og telles ved avslutningen av den gjeldende rapporteringsperiode, som for eksempel sluttdato for tertialene: 30.04, 31.08 og 31.12, og det er antall henvisninger som telles.</p>
Ventende med en pasient- eller medisinsk bestemt utsettelse	<p>Antallet som venter på helsehjelp på ett gitt tidspunkt og som har en pasient- eller medisinsk bestemt utsettelse (utsattkode 21, 22, 3 og 5). Dato for utsettelsen må komme før periodeslutt (fra og med 2012).</p> <p>Antallet som <i>ikke</i> har en ventetid-sluttdato/ kode i rapporteringsperioden.</p> <p>Antall ventende med en pasient- eller medisinsk bestemt utsettelse telles ved avslutningen av den gjeldende rapporteringsperiode, som for eksempel sluttdato for tertialene: 30.04, 31.08 og 31.12, og det er antall henvisninger som telles.</p>
Ordinært avviklede (påbegynt helsehjelp)	<p>Antall henvisninger som er ordinært avviklet fra ventelisten i rapporteringsperioden.</p> <p>Antall henvisninger med ventetid sluttdato og ventetid sluttkode lik 1 - helsehjelp er påbegynt, i rapporteringsperioden.</p> <p>Henvisninger med utsattkode 21, 22, 3 og 5 (pasient- og medisinsk bestemte utsettelse) holdes utenfor. Dato for utsettelsen må komme før ventetid sluttdato (fra og med 2012).</p>
Ordinært avviklede med en pasient- eller medisinsk bestemt utsettelse	Antall henvisninger som er ordinært avviklet fra ventelisten i rapporteringsperioden og som har en pasient- eller medisinsk bestemt utsettelse (utsattkode 21, 22, 3 og 5). Dato for utsettelsen må komme før ventetid sluttdato (fra og med 2012).
Ikke-ordinære avviklinger	Antall henvisninger som er ikke-ordinært avviklet fra ventelisten i rapporteringsperioden.

Begrep	Forklaring
	Henvisninger med ventetid sluttdato i rapporteringsperioden og ventetid sluttkode forskjellig fra 1 (Helsehjelp er påbegynt).
Avviste henvisninger	Henvisninger kodet med Rett til helsehjelp kode 5 Pasienten har ikke behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten, i rapporteringsperioden. Disse henvisningene inngår ikke i det offisielle ventelistegrunnlaget.

3. Beregnede størrelser i ventelistestatistikken

Begrep	Forklaring
Ventetid for avviklede	Tidsrom, målt i antall kalenderdager, fra henvisningen er mottatt i spesialisthelsetjenesten til ventetid-sluttdato er satt. Ventetid for avviklede beregnes som differansen mellom ansiennitetsdato og dato for når ventetiden avsluttes. Beregnes for alle pasienter som er ordinært avviklet.
Ventetid for ventende	Tidsrom, målt i antall kalenderdager, fra en henvisning er mottatt i spesialisthelsetjenesten til periodeslutt. Ventetid for ventende beregnes som differansen mellom ansiennitetsdato og dato for periodeslutt. Beregnes for alle pasienter som er ventende ved utgangen av den enkelte rapporteringsperiode.
Vurderingstid	Tidsrom, målt i antall virkedager, fra en henvisning er mottatt i spesialisthelsetjenesten til vurderingsdato er satt. Vurderingstid beregnes ut fra differansen mellom ansiennitetsdato og vurderingsdato.
Fristtid	Tidsrom, målt i antall kalenderdager, fra en henvisning er vurdert i spesialisthelsetjenesten til fristdato. Fristtid beregnes ut fra differansen mellom vurderingsdato og frist for nødvendig helsehjelp.
Antall fristbrudd for avviklede	<p>Et fristbrudd oppstår når frist for nødvendig helsehjelp er passert og ventetid sluttdato ikke er satt.</p> <p>For ordinært avviklede telles fristbrudd for henvisninger med ventetid sluttdato etter fristdato.</p> <p>Pasient- og medisinsk bestemte utsettelse med utsettelsesdato før ventetid-sluttdato, samt henvisninger uten gyldig frist er holdt utenfor.</p>
Andel fristbrudd for avviklede	<p>Antall ordinært avviklede pasienter registrert med rett til nødvendig helsehjelp og som har fristbrudd dividert med antall ordinært avviklede i rapporteringsperioden.</p> <p>Pasient- og medisinsk bestemte utsettelse med utsettelsesdato før ventetid-sluttdato, samt henvisninger uten gyldig frist er holdt utenfor.</p>
Antall fristbrudd for ventende	<p>Et fristbrudd oppstår når frist for nødvendig helsehjelp er passert og ventetid sluttdato ikke er satt.</p> <p>For ventende telles fristbrudd for henvisninger med fristdato før periodeslutt.</p>

Begrep	Forklaring
	Pasient- og medisinsk bestemte utsettelse med utsettelsesdato før periodeslutt, samt henvisninger uten gyldig frist er holdt utenfor.
Andel fristbrudd for ventende	Antall ventende pasienter som har fristbrudd, dividert med alle som er ventende ved rapporteringsperiodens utgang. Pasient- og medisinsk bestemte utsettelse med utsettelsesdato før periodeslutt, samt henvisninger uten gyldig frist er holdt utenfor.
Antall brudd på vurderingsgarantien	Et brudd på vurderingsgarantien oppstår når henvisningen ikke er vurdert innen det antall dager som vurderingsgarantien setter. I følge vurderingsgarantien skal henvisninger vurderes innen 10 virkedager. Brudd på vurderingsgarantien beregnes for nyhenviste med vurderingsdato som kommer mer enn 10 virkedager etter ansiennitetsdato.
Andel brudd på vurderingsgarantien	Antall brudd på vurderingsgarantien i rapporteringsperioden dividert med antall nyhenviste i rapporteringsperioden.
Barne- og ungdomsgarantien, antall tatt til behandling innen 65 dager.	For barn og unge under 23 år med psykiske eller rusrelaterte lidelser, skal helsehjelp være påbegynt innen 65 virkedager. Antall barn og unge under 23 år med psykiske eller rusrelaterte lidelser som er ordinært avviklet innen 65 virkedager i rapporteringsperioden. Ventetiden beregnes fra vurderingsdato til dato for ordinær avvikling (ventetid sluttdato).
Barne- og ungdomsgarantien, andel tatt til behandling innen 65 dager.	Antall barn og unge under 23 år med psykiske eller rusrelaterte lidelser, og som er ordinært avviklet innen 65 virkedager i rapporteringsperioden, dividert på alle ordinært avviklede under 23 år med psykiske eller rusrelaterte lidelser. Ventetiden beregnes fra vurderingsdato til dato for ordinær avvikling (ventetid sluttdato).
Antall avviste henvisninger	Antall henvisninger vurdert i perioden med rett til helsehjelp kode 5 Pasienten har ikke behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten.
Andel avviste henvisninger	Antall avviste dividert på summen av antall avviste og antall nyhenviste

4. Ekskluderinger fra ventelistestatistikken

Kun en del av henvisningene som blir rapportert til NPR teller med i ventelistestatistikken. Det er ulike årsaker til at henvisninger holdes utenfor. Ekskluderingene kan deles i tre grupper:

- A. Henvisninger som ikke er relevante for den aktuelle perioden
- B. Henvisninger som ikke er relevant for venteliste (øyeblikkelig hjelp, fødsler, kontroller)
- C. Henvisninger som mangler sentral ventelisteinformasjon, eller som antas å være feilregistrert

Slettekode	Type sletting
Henvisninger som mangler ventetid startdato (mottaksdato, ansiennitetsdato)	C
Henvisninger som er avviklet før periodestart	A
Henvisninger hvor ventetidens start er etter periodeslutt	A
Henvisninger til fødeavdelinger	B
Henvisninger hvor ventetiden startet for mer enn fem år siden (1800 dager)	C
Henvisninger som er vurdert etter periodeslutt	A
Avviste henvisninger (rett til helsehjelp kode 5 Pasienten har ikke behov for helsehjelp i spesialisthelsetjenesten)	B
Henvisninger til annet enn helsehjelp (rett til helsehjelp kode 6 Henvisningen er ikke aktuell for rettighetsvurdering)	B
Henvisninger som har ventet mindre enn to dager fra ventetidens start til ventetidens slutt og ventetid-sluttkode er ulik 3, 4 eller 5	B
Henvisninger hvor utfall av vurdering er ø-hjelp	B
Henvisninger hvor utfall av vurdering er graviditet	B
Henvisninger hvor utfall av vurdering er opplæring, kurs, attester og rådgivning	B
Henvisninger som mangler vurderingsdato	C
Henvisninger hvor utfall av vurdering er kontroll	B
Henvisninger som er avviklet samme dag som de er vurdert og ventetid-sluttkode er ulik 3, 4 eller 5	B
Henvisninger hvor utfall av vurdering er nyfødt barn	B
Henvisninger til serviceavdelinger	B
Henvisninger der behandling er påbegynt ved annen institusjon, men innen aktuelle periode.	B